

การวิเคราะห์ศักยภาพของตลาดสามชุกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Analysis the Potential of Samchuk Market to Support Sustainable Tourism

ปฐมพงศ์ กุ๊กแก้ว*

Pathompong Kookkaew

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ สุพรรณบุรี

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi

เอกลักษณ์ สวงแสง

Aekalak Sanguansang

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

The Board of Investment of Thailand

*kookkaew2526@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพลักษณะทั่วไปของตลาดสามชุกและ 2) ศึกษาศักยภาพทางเศรษฐกิจและปัจจัยทางการตลาดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดสามชุก จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพของตลาดสามชุกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า ด้านที่มีศักยภาพมากที่สุด คือ ด้านลักษณะทางกายภาพ (การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมา คือ ด้านเศรษฐกิจและสังคม (การมีส่วนร่วม) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และด้านที่มีศักยภาพน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76

คำสำคัญ : ตลาดสามชุก ศักยภาพ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Abstract

This research aimed to 1) study the general image of Samchuk market, and 2) study the economic potential and market factors in order to support Thai and foreign tourists of Samchuk Market, Suphan Buri province. The sample subjects were 350 people who live in the Samchuk market community. The instrument used in the study was a questionnaire. The statistics data were analyzed using the average (mean) and standard deviation (S.D).

The results of the study showed that the overall potential of Samchuk Market was at a high level with an average of 3.72. When considered each aspect, it was found that the physical aspects (accessibility) were at a high level with an average of 4.28, followed by the economic and social aspects (participation) with an average of 4.15. The lowest potential aspect was the management (safety in life and property) with an average of 3.76.

Keywords : Samchuk market, potential, sustainable tourism

บทนำ

ตลาดจัดเป็นสถานที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมากทั้งระดับจุลภาคและมหภาค เนื่องจากตลาดเปรียบเสมือนเครื่องมือในการดำเนินไปของเศรษฐกิจทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และตลาดระหว่างประเทศ ทั้งนี้กลไกของตลาดจะสามารถขับเคลื่อนไปได้ต้องประกอบด้วย ผู้ซื้อสินค้า ผู้ขายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และทำเลที่ตั้งที่มีความเหมาะสม แต่ภาวะปัจจุบันปัจจัยดังกล่าวอาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะตลาดระดับต่างๆ พยายามปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาดที่เหมาะสม การประชาสัมพันธ์ สร้างจุดเด่นและความน่าสนใจสำหรับการการแข่งขัน และการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติ

ตลาดสามชุกเป็นชุมชนตลาดริมแม่น้ำท่าจีนที่เติบโตมาจากการใช้แม่น้ำเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก เมื่อมีการตัดถนนทำให้แม่น้ำถูกลดบทบาทลง บ้านเรือนที่เก่าแก่งดงามด้วยสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ 5 ถูกปล่อยให้ทรุดโทรมและมีโครงการจะรื้อบ้านไม้เก่าทิ้ง เพื่อสร้างเป็นอาคารพาณิชย์ขึ้นแทน แต่มีชาวตลาดสามชุกมองเห็นถึงคุณค่าของชุมชนตนเอง จึงได้มีการรวมตัวกันก่อตั้ง “คณะกรรมการพัฒนาตลาดสามชุกเชิงอนุรักษ์” ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครทำงานเพื่อท้องถิ่นซึ่งพบว่า ชุมชนสามชุกมีของดีมากมาย ทั้งบ้านเรือนเก่าแก่ที่มีศิลปกรรมอันงดงาม อาหารพื้นบ้าน ตลอดจนวิถีชีวิตที่มีคนหลากหลายเชื้อชาติ ด้วยการเห็นถึงคุณค่าและรักในความเป็นท้องถิ่นของตนเอง ชาวตลาดสามชุกจึงมีการร่วมมือกันพัฒนาท้องถิ่น และค้นหากิจกรรมต่างๆ ในพัฒนาเมืองสามชุกให้เป็น “ตลาดมีชีวิต พิพิธภัณฑ์มีชีวิต” (Pongwin Chaiwirat, 2009)

ปัจจุบันชุมชนตลาดสามชุก เป็นชุมชนต้นแบบในการฟื้นฟูจิตวิญญาณของชุมชนที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการที่ชาวบ้านร่วมกันในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นพลังที่เข้มแข็งสามารถร่วมกันผลักดันเป้าหมายให้บรรลุผลในที่สุด อันเป็นรูปแบบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนจนได้รับยกย่องจากองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) และมอบรางวัลอนุรักษ์

มรดกทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ประจำปี 2552 ระดับดี “Award of Merit” เนื่องจากแผนฟื้นฟูของโครงการสามชุกได้แสดงออกถึงวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และแนวทางที่แสดงถึงการร่วมมือที่ดีของชุมชน

ดังนั้นการศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพจึงเปรียบได้กับการสร้างเครื่องมือสำหรับการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าหลักได้อย่างเหมาะสม และหากต้องการพัฒนาแบบยั่งยืนจะต้องมองในองค์ประกอบที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาเห็นได้ว่าตลาดหลายๆ แห่งปิดตัวลง หรือไม่สามารรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของชุมชน ซึ่งเบื้องต้นเป็นตลาดสามชุกเป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพ แต่การเตรียมความพร้อมที่มีคุณภาพในการพัฒนาย่อมมีประโยชน์สำหรับการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ในทันที

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพตลาดสามชุกที่สามารถส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนจากกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวนำไปสู่การสร้างอาชีพก่อให้เกิดรายได้และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้กับชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและสภาพของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาศักยภาพทางเศรษฐกิจในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างชาติของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพลักษณะโดยทั่วไปของของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี และข้อมูลทางเศรษฐกิจรวมถึงปัจจัยทางการตลาดที่สำคัญเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้ทราบถึงโอกาสและช่องทางการพัฒนาตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลการวางแผนและวางกลยุทธ์ในวิเคราะห์ศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงเพื่อปรับตัวให้เท่าทันความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของผู้บริโภค

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดสามชุก ร้อยปี หมู่ที่ 2 ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 2,473 หลังคาเรือน จำนวนประชากร 3,932 คน (ข้อมูลจากฝ่ายทะเบียน ที่ว่าการอำเภอสามชุก)

ผู้วิจัยดำเนินการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ โดยตารางของ Krejcie & Morgan (1970) มีกลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในชุมชนตลาดสามชุกร้อยปี จำนวน 350 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยคณะผู้วิจัยเป็นผู้แจกแบบสอบถามให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตลาดสามชุกร้อยปี หมู่ที่ 2 ตำบลสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจสภาพทั่วไปของตลาดและศักยภาพทางเศรษฐกิจในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 350 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ศักยภาพทางเศรษฐกิจในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Closed form) และลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็นการวัดเพื่อแสดงระดับ 5 ระดับตามเกณฑ์ของ Best (1981) โดยวัดจากศักยภาพของตลาดสามชุกแบ่งเป็น 7 เกณฑ์บ่งชี้ ได้แก่ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ ด้านการเกษตรกรรม และด้านการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาและจัดการแหล่งท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการวิเคราะห์สถิติเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อศักยภาพด้านต่างๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 56 มีอายุอยู่ระหว่าง 25–34 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 สถานภาพส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 67.10 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001–15,000 บาท จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ศักยภาพของตลาดสามชุกในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติพบว่า ศักยภาพการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของตลาดสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า

- ด้านลักษณะทางกายภาพ (การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

- ด้านลักษณะทางกายภาพ (ความสมบูรณ์และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02

- ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (การจัดการคุณภาพเสียง) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10
- ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (การจัดการขยะมูลฝอย) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07
- ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (การจัดการคุณภาพอากาศ) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01
- ด้านเศรษฐกิจและสังคม (ความคุ้มค่าของการเที่ยวชม) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01
- ด้านเศรษฐกิจและสังคม (การมีส่วนร่วม) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15
- ด้านเศรษฐกิจและสังคม (ความเข้มแข็งของชุมชนและวัฒนธรรม) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95
- ด้านศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01
- ด้านธรรมชาติ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93
- ด้านการเกษตร อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88
- ด้านการบริหารและการจัดการ (การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03
- ด้านการบริหารและการจัดการ (ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน) อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 สามารถสรุปดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ทัศนียภาพทั้ง 7 เกณฑ์แบ่งชี้

เกณฑ์แบ่งชี้ทัศนียภาพ	$\bar{x}$	S.D.	แปรผล
1. ด้านลักษณะทางกายภาพ			
1.1 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.28	0.80	มาก
1.2 ความสมบูรณ์และควมมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.02	0.77	มาก
2. ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม			
2.1 การจัดการคุณภาพเสียง	4.10	0.78	มาก
2.2 การจัดการขยะมูลฝอย	4.07	1.30	มาก
2.3 การจัดการคุณภาพอากาศ	4.01	0.83	มาก
3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม			
3.1 ความคุ้มค่าของการเที่ยวชม	4.01	0.68	มาก
3.2 การมีส่วนร่วม	4.15	0.80	มาก
3.3 ความเข้มแข็งของชุมชนและวัฒนธรรม	3.95	0.84	มาก

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ทัศนียภาพทั้ง 7 เกณฑ์บ่งชี้ (ต่อ)

เกณฑ์บ่งชี้ทัศนียภาพ	$\bar{x}$	S.D.	แปรผล
4. ด้านลักษณะทางกายภาพ	4.01	0.73	มาก
5. ด้านธรรมชาติ	3.93	0.81	มาก
6. ด้านการเกษตร	3.88	0.79	มาก
7. ด้านการบริหารจัดการ			
7.1 การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก	4.03	0.75	มาก
7.2 ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.76	0.83	มาก
รวม	3.72	0.77	มาก

สรุปผลภาพรวมการวิเคราะห์ทัศนียภาพของตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี ในการรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติทั้ง 7 เกณฑ์บ่งชี้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า เกณฑ์บ่งชี้ที่มีทัศนียภาพมากที่สุดคือด้านลักษณะทางกายภาพ (การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 รองลงมาคือ ด้านเศรษฐกิจและสังคม (การมีส่วนร่วม) โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และเกณฑ์บ่งชี้ที่มีทัศนียภาพน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ (ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน) โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ทัศนียภาพของตลาดสามชุกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งค้นพบจากการศึกษาค้นคว้าและสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านลักษณะทางกายภาพตลาดสามชุกมีทัศนียภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวก รวดเร็ว นักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล อีกทั้งมีเส้นทางในการเดินทางที่มีความปลอดภัยเพราะคุณภาพของถนนที่ใช้ในการเดินทางค่อนข้างกว้างขวาง ความสมบูรณ์ของธรรมชาติที่มีภูมิทัศน์ที่สวยงามตลอดทั้งสองข้างทาง มีคุณค่าหรือเอกลักษณ์พิเศษเชิงการท่องเที่ยว มีคุณค่าเชิงวิชาการและการศึกษา ความกลมกลืนกับธรรมชาติ วัฒนธรรมหรือสิ่งแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวมีความดึงดูดใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sojiluk Kamolsakdawikul et al. (2013) เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของคนในชุมชนท้องถิ่นสามชุกได้มีวิวัฒนาการสัมพันธ์กับพื้นที่ทางกายภาพ ลุ่มแม่น้ำท่าจีน ทั้งใช้เป็นสถานที่ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือน แหล่งของอาหารและอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง และตลาดแลกเปลี่ยนซึ่งขายสินค้า

2. ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีทัศนียภาพอยู่ในระดับมากเพราะปราศจากเสียงรบกวน ห่างไกลจากย่านอุตสาหกรรม ชุมชนเมืองหรือกิจกรรมที่เสียงดัง มีอุปกรณ์รองรับขยะเพียงพอและเหมาะสม มีป้ายเตือนทิ้งขยะให้ถูกที่ การออกแบบภาชนะรองรับขยะกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม อากาศปราศจากฝุ่นและควัน และไม่มีการทิ้งขยะและสร้างความรำคาญในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sunimit Summart et al. (2012) เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา

คุณภาพแม่น้ำท่าจีน ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ สรุปลดนี้อุณหภูมิมีค่า 30–34 องศาเซลเซียส ความโปร่งแสงมีค่า 28–59 เซนติเมตร ค่าการนำไฟฟ้ามีค่า 19–23 ไมโครวินาทีต่อเซนติเมตร ออกซิเจนละลายน้ำอยู่ในช่วง 2.4–5.8 มก/ลิตร และบีโอดีอยู่ในช่วง 2.0–8.4 มก/ลิตร ซึ่งแปรผันตามฤดูกาลเป็นหลัก โดยเดือนมีนาคมเป็นเดือนที่แม่น้ำท่าจีนมีคุณภาพดีที่สุด และแสดงให้เห็นว่าแม่น้ำท่าจีนที่ไหลผ่านพื้นที่เกษตรกรรมมีคุณภาพดีที่สุด

3. ด้านเศรษฐกิจและสังคมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว ความพอใจในบริการ ความพอใจในการบริหารจัดการ ความพอใจในความสะอาดและความปลอดภัย ความพอใจในมิตรไมตรีจากชุมชนท้องถิ่น การได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของชุมชน การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้องค์กรภายนอกเข้ามามีบทบาทสนับสนุน มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อดูแลการท่องเที่ยว มีกลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการริเริ่มจัดกิจกรรมนันทนาการ

4. ด้านศิลปวัฒนธรรมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน มีความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีที่สืบค้นได้ มีความงดงามด้านศิลปวัฒนธรรม มีความผูกพันต่อท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมด้วยความยินดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Patcharinporn Phuapisit et al. (2013) เกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนที่สร้างความได้เปรียบอยู่แล้ว ได้แก่ ทุนทางสถาปัตยกรรม ทุนทางมรดกภูมิปัญญา ทุนทางบุคลากรที่เป็นผู้บริหารองค์กรท้องถิ่นและแกนนำชุมชน จากความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเอกลักษณ์ของพื้นที่ที่ชัดเจนของตลาดสามชุก มีการทำโครงการปรับปรุงพื้นที่สถาปัตยกรรมเก่าแก่ของตลาดสามชุก โดยเฉพาะบ้านขุนจ่านงค์ ไม้สักโบราณ 3 ชั้น อายุกว่า 100 ปี จัดทำเป็นบ้านพิพิธภัณฑ์ชุมชน เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของบรรพชนสามชุก จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลาดสามชุกทั้งตลาดยังมีศักยภาพที่จะเป็นตลาดพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตคือบ้านทุกหลังมีประวัติศาสตร์เรื่องราวและของดีที่เป็นของเก่ามีคุณค่าด้านต่างๆ ที่หลากหลาย ขณะเดียวกันก็มีของเก่าบางส่วนที่เจ้าของบ้านยินดีบริจาคให้ชุมชนดูแล แสดงให้เห็นว่าชุมชนตลาดสามชุกมีทุนทางวัฒนธรรมและศิลปะสถาปัตยกรรมที่ยังมีชีวิตและสมบูรณ์กว่าที่อื่นๆ

5. ด้านธรรมชาติมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน มีความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ และมีทัศนียภาพที่สวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Patcharinporn Phuapisit et al. (2013) เกี่ยวกับด้านสภาพแวดล้อม ชุมชนริมคลองคูเวียงทางด้านทิศตะวันออกยังคงมีวิถีชีวิตแบบพื้นบ้าน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนผักและผลไม้ บ้านเรือนสองฝั่งคลองมีลักษณะเป็นบ้านแบบดั้งเดิมและโบราณ โดยคลองบางคูเวียงยังคงสะอาดและเหมาะสมกับการล่องเรือชมธรรมชาติและวิถีชีวิตท้องถิ่น เนื่องจากยังคงสภาพเป็นธรรมชาติ

6. ด้านการเกษตรมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Suranat Kunprasert (2007) กลวิธีที่ชาวตลาดสามชุกนำมาใช้ คือ การรื้อฟื้นและประดิษฐ์สร้างความทรงจำจากอดีต และนำอาหารในชีวิตประจำวันมาขายได้ในปัจจุบัน เพื่อการบริโภคและนักท่องเที่ยว

7. ด้านการบริหารจัดการมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก เพราะมีป้ายอธิบายข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ห้องน้ำ ลานจอดรถ การติดตั้งป้ายสัญญาณเตือนภัย มีอุปกรณ์และเครื่องมือบรรเทาสาธารณภัย และมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sunimit Summart et al. (2012) เกี่ยวกับการบริหารจัดการตลาดที่อำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภค การเดินทาง ป้ายบอกทางหรือป้ายเตือนต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติที่สามารถอำนวยความสะดวกให้พอเพียงและครบครัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ศักยภาพของตลาดสามชุกเพื่อรองรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการ (ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน) มีเจ้าหน้าที่ดูแลเพียงพอ และดูแลทั่วถึงให้มากขึ้น การติดตั้งป้ายควรมีความชัดเจนตามจุดต่างๆ มีสัญญาณเตือนภัยอย่างเหมาะสมสามารถใช้สัญญาณเตือนภัยได้หากเกิดเหตุการณ์เตือนภัยต่างๆ มีอุปกรณ์และเครื่องมือบรรเทาสาธารณภัยตามจุดของตลาดให้มากขึ้น และมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาลที่ทันสมัยมากขึ้น

2. ด้านธรรมชาติ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติ เช่น การเพิ่มต้นไม้ตามจุดต่างๆ ทั่วตลาด มีร่มไม้ธรรมชาติให้นั่งพักผ่อนหรือรับประทานอาหาร ปลูกดอกไม้ตามฤดูกาลเพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกถึงความเอาใจใส่ของคนในชุมชน ทำให้เกิดทัศนียภาพที่สวยงามน่าจดจำ

3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม (ความเข้มแข็งของชุมชนและวัฒนธรรม) ควรมีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อดูแลการท่องเที่ยวเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมตลาดสามชุกร้อยปี ให้ทราบถึงความเป็นมาของตลาดสามชุกร้อยปี อาจมีการจัดมัคคุเทศก์น้อยเพื่อให้ความรู้กับนักท่องเที่ยวและยังสามารถเพิ่มรายได้ให้กับนักเรียนนักศึกษา ควรจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อแสดงศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของตลาดสามชุกให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมหรือให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการแสดงหรือการเล่นต่างๆ เพื่อสร้างความสนุกสนานและความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสมรรถนะขีดความสามารถและข้อจำกัดของตลาดในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการท่องเที่ยวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรศึกษาแนวทางการสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ อาทิเช่น ผู้นำชุมชนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นต้น เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของชุมชน

3. ควรศึกษาลักษณะความนิยมและความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อแบ่งกลุ่มของนักท่องเที่ยวตามลักษณะความนิยมและความสนใจ นำไปสู่การพัฒนาอย่างเหมาะสมตรงตามความต้องการ และสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

References

- Best, J. W. (1981). **Research in Education**. 4th ed. New Jersey: Prentice–Hall.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Patcharinporn Phuapisit et al. (2013). **Sustainable Development of Administrative Management for Floating Market**. Academic Resources and Information Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.
- Pongwin Chaiwirat. (2009). **The Local Love to Create the Name for the International**. Retrieved April 19, 2017, from <http://www.samchuk.in.th>
- Sojiluk Kamonsakdawikul et al. (2013). Samchuk, the Retromarket: the Politics of Space and the Business of Nostalgia. *Institute of Culture and Arts Journal, Srinakharinwirot University*, 14(2), 67–77.
- Sunimit Summart, Suphitcha Porntarasawat & Arissa Sa–ardnak. (2012). **Strategies of Entrepreneurs and Quality of Life in Sam Chuk Market, Suphan Buri Province**. Faculty of Management Sciences, Silpakorn University.
- Suranat Kunprasert. (2007). **The Traditional Floating Market Community Development Study: Case Study of Sam Chuk Market, Suphan Buri**. Master’s Thesis. Department of Urban and Environment Planning, Faculty of Architecture, Kasetsart University.